

Школска 2016/2017. година
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

VI разред

Шифра: _____

1.	Колико предикатских реченица има у датој сложеној реченици: Нисам био сасвим поштен кад сам вам говорио о фењерцијама – бојим се да погрешно не представим нашу планету онима који је не познају. 	
2.	Заокружи слово испред правилно написане реченице: а) Мара се до сада никада није свађала у предшколском, али данас је кажњена јер није хтела да расчисти свој сто. б) Мара се до сада никада није свађала у претшколском, али данас је кажњена јер није хтела да рашчисти свој сто. в) Мара се до сада никада није свађала у предшколском, али данас је кажњена јер није хтела да рашчисти свој сто.	
3.	Подвуци корен речи ИСПРЕЦРТАВАТИ.	
4.	У следећим речима подвуци све уснене сугласнике: а) ЗАСВИРАТИ б) СТАМБЕНИ в) ПЕВАТИ г) ФИЈУКАТИ	
5.	Подвуци префиксе које уочаваш у речима у следећој реченици: Заволела сам те јер си ме научио да чујем распеване цврчке и разигране пчеле у пољу.	
6.	У следећој реченици подвуци све безвучне предњонепчане сугласнике: Када је Мали Принц стигао на Земљу, био је јако зачуђен што никога не види; већ се уплашио да је погрешно планету, кад виде један прстен месечеве боје како се креће у пёску.	
7.	У следећој реченици подвуци све ненаглашене облике личних заменица: Он помисли да цела ствар мора да им много смета, нарочито сада када су га избегавали и једва му остављали мрве наде, све док је он себи упорно говорио да ће отићи са њима у слободу.	
8.	Подвуци све просте речи: СЕСТРА, УРАДИТИ, ДОМ, БРАТИЋ, ЗЕМЉА, ЈЕЛЕН.	
9.	Заокружи слово испред речи у којима су правилно подвучене граматичке основе: а) девојчице; б) девојчурци; в) девојке; г) девојчуре.	
10.	У следећој реченици подвуци реч са слоготворним Р: Разно је поврће здраво – шаргарепа, ротквица, краставац, а посебно броколи.	

11.	Следећу реченицу допуни тако да добијеш тачну тврдњу. У речима ГРОЖЋЕ и ЛИШЋЕ извршене су следеће гласовне промене: _____ _____.							
12.	У следећем низу речи подвуци све речи у чијој се промени врши палатализација: ношња, посао, бедник, лига, Предраг, Олга, сиромах, црнка.							
13.	Подвуци све речи у чијој се промени не врши сибиларизација: ЗНАЧКА, НОГА, РЕКА, ПРАЋКА, ЉУЉАШКА.							
14.	Подвуци реч у чијој промени примећујеш одступање од гласовне промене Л у О: МИСЛИЛАЦ, ГЛЕДАЛАЦ, РАДОЗНАЛАЦ, ТУЖИЛАЦ.							
15.	Подвуци творбену основу речи ИЗВУЋИ.							
16.	Напиши инфинитивне основе глагола МОЋИ и СЕСТИ: МОЋИ – инфинитивна основа: _____ СЕСТИ – инфинитивна основа: _____							
17.	У наведеној реченици одреди падеже подвучених речи: Купују <u>готове ствари</u> код трговаца, али не постоје трговци код којих се могу купити пријатељи, зато људи немају више <u>пријатеља</u> .							
	падеж							
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 40%;">готове ствари</td> <td style="width: 60%;"></td> </tr> <tr> <td>пријатеља</td> <td></td> </tr> </table>	готове ствари		пријатеља				
готове ствари								
пријатеља								
18.	У следећој реченици подвуци све непроменљиве речи: И пошто смо сатима ћутке ходали, ноћ паде, а звезде почеше да светле – гледао сам их као у сну, јер сам имао грозницу због жеђи.							
19.	Зрачио је попут пламенова <u>светиљке</u> ... и осетио сам да је још <u>крхкији</u> . Прецизно одреди функцију (службу) и падеж подвучених речи:							
	функција	падеж						
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 40%;">светиљке</td> <td style="width: 30%;"></td> <td style="width: 30%;"></td> </tr> <tr> <td>крхкији</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	светиљке			крхкији			
светиљке								
крхкији								
20.	Следећа реченица је у управном говору. Препиши је исправно писаним словима и додај све знаке интерпункције: ЈЕСИЛИ ЗНАО ДА СУ ВЕЛИКА КОЛА ЗАПРАВО САМО ДЕО САЗВЕЖЂА ВЕЛИКИ МЕДВЕД							

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2016/2017. година
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

6. разред
Решења

1. 5 (пет)
2. в)
3. испрецртавати
4. а) засвирати б) стамбени
в) певати г) фијукати
5. Заволела сам те јер си ме научио да чујем распеване цврчке и разигра^{не} пчеле у пољу.
6. Када је мали принц стигао на Земљу, био је јако зачуђен што никога не види; већ се уплашио да је погрешио планету, кад виде један прстен месечеве боје како се креће у песку.
7. Он помисли да цела ствар мора да им много смета, нарочито сада када су га избегавали и једва му остављали мрве наде, све док је он себи упорно говорио да ће отићи са њима у слободу.
8. сестра, урадити, дом, братић, земља, јелен
9. б), в)
10. Разно је поврће здраво – шаргарепа, ротквица, краставац, а посебно броколи.
11. У речима ГРОЖЂЕ и ЛИШЋЕ извршене су следеће гласовне промене: јотовање, једначење (сугласника) по месту творбе / начину изговора. (Редослед није битан.)
12. ношња, посао, бедник, лига, Предраг, Олга, сиромах, црнка.
13. значка, нога, река, праћка, љуљашка
14. мислилац, гледалац, радозналац, тужилац
15. извући
16. моћи – инфинитивна основа: мог-
сести – инфинитивна основа: сед-

17. падеж

готове ствари	акузатив (множине)
пријатеља	генитив (множине)

18. И пошто смо сатима ћутке ходали, ноћ паде, а звезде почеше да светле – гледао сам их као у сну, јер сам имао грозницу због жеђи.

19. функција падеж

светиљке	(падежни) атрибут	генитив (једнине)
крчкији	именски део предиката	номинатив (једнине)

20. „Јеси ли знао да су Велика кола заправо само део сазвежђа Велики медвед?“
(–Јеси ли знао да су Велика кола заправо само део сазвежђа Велики медвед?)